

Checklista information till nydiagnostiserade celiakipatienter och deras vårdnadshavare

Använd gärna kompletterande bildmaterial från ESPGHAN vid muntlig information till patienter. Gå igenom checklistan, signera och dokumentera i patienten journal att information givits.

Förklara fynd som bekräftar diagnosen enligt ESPGHANs riktlinjer <ul style="list-style-type: none"> Serologi, endoskopi/histologi (om genomförd), andra fynd 	☐
Vad är celiaki? <ul style="list-style-type: none"> En immunmedierad autoimmun sjukdom hos individer med genetisk risk, triggas av glutenintag från vete, råg, korn och besläktade sädeslag. Behandling: Glutenfri kost Flera organ kan vara påverkade, tunntarmens slemhinna är en av dem Konsekvensen av tarmskadan är påverkat upptag av näringsämnen Ospecifika symtom, inte bara från magtarmkanalen 	☐ ☐ ☐ ☐
Orsaker <ul style="list-style-type: none"> Samspel mellan gener, glutenintag och sannolikt andra (okända) miljöfaktorer resulterar i en livslång autoimmun sjukdom Risk för att utveckla andra HLA-relaterade autoimmuna sjukdomar (sköldkörtel, lever), vilken inte påverkas av följsamheten till glutenfri kost Risk för långtidskonsekvenser vid bristande följsamhet till glutenfri kost, oavsett om symtom uppstår vid glutenintag eller inte 	☐ ☐ ☐
Försäkra en mycket bra prognos, ta bort skuld och oro hos föräldrar	☐
Behandling Medicinsk: <ul style="list-style-type: none"> Celiaki är en kronisk sjukdom som inte kan inte botas men mycket effektivt behandlas Livslång strikt glutenfri kost Läkemedel kan komma i framtiden Psykosocialt: <ul style="list-style-type: none"> Underlätta för att kunna sköta kosten i hemmet, minska risker för kontaminering Måltider i förskola och skola (utfärda kostintyg vid behov) Uppmuntra att informera familj, vänner och lärare Känslomässig hantering, glutenfri kost kan upplevas som svårt, psykologiskt stöd vid behov Behandlingsmål: <ul style="list-style-type: none"> Läkning av tunntarmsslemhinna och kronisk inflammation Normalisering av autoantikroppar inom 1 till max 3 år Uppföljning av nutritionsbehandling, tillväxt och utveckling Stärka egna förmågan att klara sin sjukdom och glutenfri kost, att berätta för andra om sin sjukdom 	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Vad händer nu? <ul style="list-style-type: none"> Besök hos dietist för information om glutenfri kost Första uppföljning efter 3-6 månader 	☐ ☐
Fortsatt uppföljning av celiaki, kost, tillväxt <ul style="list-style-type: none"> Provtagning av IgA-tTG till normalisering. Uppföljning enligt vårdprogram varje till var annat år av dietist eller läkare 	☐
Betydelsen av patientinformation och stärka patienten <ul style="list-style-type: none"> Skriftlig information, länkar till hemsidor med information, information om Celiakiförbundet 	☐
Rekommendera screening för förstegradssläktingar	☐
Datum: _____ Läkare: _____	